
Rękopisy z Archiwum Towarzystwa Literatów i Dziennikarzy Polskich w Bibliotece Instytutu Badań Literackich PAN.

Biuletyn Polonistyczny 2/6, 5-6

1959

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

L I N S T Y T U T B A D A Ń L I T E R A C K I C H P A N
RĘKOPISY Z ARCHIWUM TOWARZYSTWA LITERATÓW I DZIENNIKARZY POLSKICH
W BIBLIOTECE INSTYTUTU BADAŃ LITERACKICH PAN

Zarząd Stowarzyszenia Dziennikarzy przekazał przed kilku latami Bibliotece Instytutu Badań Literackich "Archiwum do dziejów literatury i dziennikarstwa polskiego" prowadzone pod kierunkiem Aleksandra Bolesława Brzostowskiego przez dawne Towarzystwo Literatów i Dziennikarzy Polskich. Na archiwum to składają się przeważnie wycinki z czasopism i książek, ale znalazły się w nim także rękopisy:

Rękopisy Prusa:

List Prusa do Towarzystwa Literatów i Dziennikarzy z 1911 r. W liście tym Prus zrzeka się stanowiska przewodniczącego zarządu m.in. ze względu "na różnice" między nim a resztą członków.

Brudnopis listu do A. Bogolubowa z 1899 r. i brudnopis listu - ankiety z 1900 r. (sąd o XIX w. i nadzieje pokładane w w. XX).

Notatki do powieści "Przemiany", m.in. do II tomu.

Notatki do rozprawy "Co to jest szczęście".

54 listy do Prusa (m.in. H. Struvego z lat 1899, 1900, A. Górskiego z r. 1898, J. Karłowicza z r. 1902, S. Estreichera z r. 1899, A. Kraushara z r. 1905, I. Matuszewskiego z r. 1905) oraz listy do Oktawii Głowackiej pisane po śmierci pisarza przeważnie w sprawie tłumaczeń i inne w związku z prawami autorskimi.

Ponadto listy do Edwarda Przewóskego z lat 1884-1889 w liczbie 52; przeważnie od redaktorów czasopism w sprawach nadsyłanych przez Przewóskego korespondencji z Paryża (m.in. 4 listy P. Chmielowskiego, 6 listów A. Świętochowskiego, interesujący list Iwana Franki, list dotyczący Kazimierza Krupiakiewicza).

Odpis metryki Maurycego Gosławskiego.

Maszynopis odczytu Antoniego Langego o literaturze polskiej w latach 1863-1918 (15 stron tekstu odczytu i 39 str. załączonych utworów poetyckich różnych autorów).

Rękopis (odpis?) bajki A. Fredry "Czyżyk i zięba" z parafą autora i zezwoleniem cenzury z 1885 r.

Rękopis "Pamiętnika Deotymy" drukowanego w Bibliotece Warszawskiej i wierszy Deotymy: "Pożegnanie" i "Oda do miłości".

Rękopis A. B. Brzostowskiego artykułu o Wł. Bełzie i Wł. Ordonie o charakterze wspomnienia.

List córki L. Siemieńskiego do A. Dobrowolskiego z 1903 r.
Rękopisy Marii Czesławy Przewóskiej oraz kilkanaście jeszcze listów i rękopisów artykułów różnych pomniejszych autorów.

NOWY ZBIÓR WYCINKÓW W BIBLIOTECE INSTYTUTU BADAŃ LITERACKICH

W Bibliotece IBL z końcem lipca 1959 r. zostało zakończone opracowanie nowej, po opracowanych poprzednio wycinkach miemieńskich, partii wycinków z czasopism. Opracowano 4469 wycinków z gazet i czasopism polskich i obcych, podklejonych i ułożonych w 961 kopertach i obwolutach. Wycinki dotyczą autorów polskich.

Wycinki stanowiły własność Korbutianum. Pochodzą z powojennych darów Wacława Borowego, Stanisława Świdwińskiego i Henryka Korotyńskiego (zbiory Władysława Korotyńskiego).

Największą część opracowanego zbioru stanowią wycinki z "Kurierza Warszawskiego" z l. 1925-1939, wśród nich recenzja A. Grzymały-Siedleckiego i kroniki literackie Z. Rabskiej. Liczne są również wycinki z "Gazety Polskiej" l. 1930-1939 oraz z czasopism literacko-społecznych z l. 1946-1952. Są jednak również wycinki z "Kurierza Warszawskiego" z lat dużo wcześniejszych, np. z r. 1881 ("Kronika tygodniowa" Prusa), dość liczne z lat 1902-1925, wycinki z innych dzienników sprzed 1914 r. i lat międzywojennych, z "Wiadomości Literackich", "Pionu", "Prosto z mostu", powojennej "Gazety Ludowej", "Dziennika Polskiego" itd.

Najbogatszy jest zbiór wycinków poświęconych Wyspiańskiemu (124 szt.). Z adnotacjami Wacława Borowego, był prawdopodobnie przez niego gromadzony. Jest niemal kompletny. M.in. zawiera artykuł o Wyspiańskim z czasopisma "The Bharat Yoti", wychodzącego w Bombaju (1937). Wycinków dotyczących Sienkiewicza jest 104, Żeromskiego - 69, Norwida - 64, Prusa - 60 (m.in. skreślony ustęp "Lalki" podany do druku przez Wł. Korotyńskiego w 1917 r.). Wśród 43 wycinków dotyczących Brzozowskiego są liczne artykuły odnoszące się do tzw. sprawy Brzozowskiego. Czytelnik interesujący się Adolfem Nowaczyńskim znajdzie 251 felietonów społecznych tego pisarza i 62 artykuły jego pióra lub jemu poświęcone. Dość pokaźna jest liczba felietonów J. Kadena Bandrowskiego i G. Morcinka.